

บทความพิเศษ

เรื่องเล่าจากผู้จัดการวารสารโรงพยาบาลนครพิงค์

สุภารัตน์ กาญจนะวนิชย์

ผู้จัดการวารสารโรงพยาบาลนครพิงค์

สวัสดิ์ศึะ วารสารโรงพยาบาลนครพิงค์ หรือ JOURNAL OF NAKORNPING HOSPITAL ได้มีการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบออนไลน์ จึงอยากจะเล่าเรื่องการพัฒนาการระบบวารสารไทยและวารสารของโรงพยาบาลนครพิงค์

ระบบคุณภาพวารสารไทยภายใต้ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Center, TCI) มีการจัดระบบมาตรฐานเพื่อการอ้างอิงและเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีที่ไปที่มาดังนี้

รายละเอียดผู้เขียนนำมาจากเว็บเพจ (webpage) ของระบบ “<https://www.tci-thaijo.org/about>” Thai Journals Online (ThaiJO) เป็นระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย เป็นแหล่งรวมวารสารวิชาการที่ผลิตในประเทศไทย ทุกสาขาวิชา ทั้งสาขาวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ThaiJO ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) และ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre : TCI) วารสารวิชาการไทยที่ปรากฏใน ThaiJO จะพัฒนาอยู่บนระบบ OJS (Online

Journal System) เดียวกันซึ่งพัฒนาโดย Public Knowledge Project (PKP)

ระบบฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย เริ่มกำเนิดในปี พ.ศ. 2544 โดยศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Center, TCI) ก่อเกิดจากโครงการวิจัยขนาดเล็กภายใต้ทุนวิจัยพระจอมเกล้าธนบุรี เริ่มต้นจากความสนใจของหัวหน้าโครงการ คือ อาจารย์ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีทำการศึกษา เรื่อง “การศึกษาและจัดทำดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารวิชาการภายในประเทศ” งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนว่า บทความที่ลงพิมพ์ในวารสารไทยส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการอ้างอิงหรือถูกอ้างอิงน้อยมาก ซึ่งข้อค้นพบในโครงการนี้ ทำให้สถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ทบทวนถึงความคุ้มค่าของการลงทุนในการจัดทำวารสารวิชาการภายในประเทศ รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจให้กับสถาบันการศึกษาที่กำลังจะจัดทำวารสารวิชาการเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน จากการวิจัย ประชุม และพัฒนาเรื่องคุณภาพวารสารไทยมาเรื่อยๆ ยังพบปัญหาคุณภาพวารสารไทยไม่ได้มาตรฐานสากล

วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้อนุมัติข้อเสนอโครงการ “การพัฒนาฐานข้อมูลวารสารวิชาการภายในประเทศ” พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อรายงานค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงสำหรับวารสารวิชาการในประเทศ และนับเป็นครั้งแรกของประเทศไทยที่มีฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลบทความและข้อมูลการอ้างอิงในแต่ละบทความที่ลงพิมพ์ในวารสารวิชาการไทยได้ในระบบออนไลน์ (Online Database) ในการนี้ ศูนย์ฯ ได้ออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บข้อมูลบทความและข้อมูลการอ้างอิงของวารสารไทย รวมทั้งได้จัดทำคู่มือการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล สำหรับการคัดเลือกวารสารเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI นั้น ศูนย์ฯ ได้พัฒนาเกณฑ์ในการคัดเลือกวารสารในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้น

หลังจากที่มีการก่อตั้งศูนย์ TCI ภายใต้โครงการ “การพัฒนาฐานข้อมูลวารสารวิชาการภายในประเทศ” ทำให้ทราบว่าวารสารในฐานข้อมูล TCI จำนวน 166 รายการ มีจำนวนบทความที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2549 จำนวน 21,184 บทความ โดยมีปริมาณการอ้างอิงเท่ากับ 9,555 ครั้ง คิดเป็นอัตราส่วนที่ถูกอ้างอิงเท่ากับ 0.451 ครั้ง/บทความ วารสารในฐานข้อมูล TCI มีค่า TCI Impact Factors, ค่า Journal Immediacy Index และ ค่า Journal Cited Half-life เฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. 2545-2549 เท่ากับ 0.060, 0.044 และ 5.2 ปี ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ค่า TCI Impact Factors ของวารสารไทยระหว่างปี พ.ศ. 2545-2550 มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทั้งในด้านจำนวนวารสารที่ปรากฏค่า TCI Impact Factors และปริมาณของค่า TCI Impact Factors ซึ่ง

แสดงให้เห็นว่าวารสารไทยในฐานข้อมูล TCI ถูกนำไปใช้อ้างอิงเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี

จากกิจกรรมดังกล่าว จะเห็นว่าหน่วยงานหลายแห่งในประเทศ อาทิเช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ตลอดจนบรรณาธิการวารสารต่างๆ มีความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพวารสารไทยให้มีมาตรฐานสากล

อย่างไรก็ตาม การเข้าร่วมหรือได้รับการรับรองมาตรฐานในระบบ TCI ทำให้มีมาตรฐานบอกคุณภาพวารสารได้ วารสารโรงพยาบาลนครพิงค์ มีความพยายามที่จะเข้ารับการประเมินในปี 2562 ที่ผ่านมา แม้ว่าจะไม่ผ่านการประเมินเข้า TCI ระดับ 1 หรือ 2 ก็ตาม กองบรรณาธิการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาต่อไปข้างหน้า เพื่อให้ผลงานที่รับการตีพิมพ์ได้มาตรฐานตามระบบสากล

การที่จะได้รับการรับรองมาตรฐาน TCI วารสารจำเป็นต้องผ่านมาตรฐานตามข้อต่อไปนี้

เกณฑ์หลัก (เป็นเกณฑ์ที่ไม่คิดเป็นคะแนน แต่วารสารกลุ่ม 1 ต้องผ่านเกณฑ์หลักนี้ทุกข้อ)

1. วารสารต้องออกตรงตามเวลาที่กำหนด
2. วารสารมีเลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (ISSN) ที่จดทะเบียนถูกต้องตามหลักสากล
3. วารสารต้องมีเว็บไซต์ที่มีข้อมูลครบถ้วน
4. บทความมีรูปแบบการตีพิมพ์ที่ได้มาตรฐาน

เรื่องเล่าจากผู้จัดการวารสารโรงพยาบาลนครพิงค์

เกณฑ์รอง (เป็นเกณฑ์ที่คิดเป็นคะแนน โดยมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน)

1. วารสารต้องมี citation ที่ตรวจสอบได้จากฐานข้อมูล TCI
2. วารสารต้องมีกองบรรณาธิการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมาจากหลากหลายหน่วยงาน
3. วารสารต้องตีพิมพ์บทความที่มีผู้นิพนธ์มาจากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก
4. วารสารมีรูปแบบการอ้างอิงที่ถูกต้องตามมาตรฐาน
5. วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์
6. วารสารต้องมีระบบการจัดการวารสารแบบออนไลน์
7. คุณภาพของบทความในวารสาร
8. เกณฑ์คุณภาพอื่นๆ

การพัฒนาคุณภาพวารสารจำเป็นต้องดำเนินควบคู่ไปกับคุณภาพของบทความวิจัยที่นำมาตีพิมพ์ วารสารโรงพยาบาลนครพิงค์ ได้มีระบบออนไลน์เพื่อลงบทความแล้ว ท่านที่ต้องการลงบทความสามารถสอบถามและติดตามได้ในวารสารโรงพยาบาลนครพิงค์ ที่ <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/jnkp> มี ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ลงทะเบียนสมาชิกหรือท่านที่เป็นสมาชิกของระบบวารสาร Thai Journals Online (ThaiJO) สามารถเข้าที่เว็บวารสารโรงพยาบาลนครพิงค์ได้เลย

2. เข้าไปที่ บทความหรือ submission ทำการเลือก “ส่งบทความใหม่”

3. ทำการลงรายละเอียดตามหัวข้อที่ต้องกรอก ได้แก่ ผู้ส่งบทความ ข้อมูลการติดต่อ ชื่อบทความ ลงข้อมูลในช่องบทความย่อ ลงข้อมูลในช่องรายการอ้างอิง ทั้งหมดลงทั้งภาษาไทยและอังกฤษ

4. บทความของท่านจะเข้าสู่ระบบการจัดการบทความ โดยมีผู้จัดการวารสาร หรือ บรรณาธิการทำหน้าที่พิจารณาและรับบทความ แล้วดำเนินการขอประเมินจากผู้ประเมินนอกสถาบัน ท่านจะได้รับการตอบรับผ่านระบบแจ้งเตือนของระบบ ThaiJO ทางอีเมลล์แจ้งทุกครั้ง

5. บทความที่ได้รับการประเมินจากผู้ประเมิน อาจต้องมีการแก้ไขและส่งบทความฉบับที่แก้ไขแล้วเข้าระบบ ThaiJO ซึ่งการโต้ตอบหรือติดต่อจะทำการผ่านระบบ ThaiJO ท่านจะได้รับอีเมลล์แจ้งทุกครั้ง

6. บทความที่ผ่านการประเมินและได้รับการตีพิมพ์ จะมีการติดต่อผ่านระบบ ThaiJO เช่นกัน

7. ท่านติดตามบทความที่ตีพิมพ์ได้ใน <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/jnkp>

ในฐานะที่เป็นผู้จัดการและบรรณาธิการวารสารโรงพยาบาลนครพิงค์ อยากเชิญชวนท่านส่งบทความเข้ามาและร่วมพัฒนาวารสารโรงพยาบาลนครพิงค์ด้วยกัน

พญ. สุภา รัชต์ กาญจนะ วณิชย์
skanjanavanit@gmail.com

อ้างอิง

<https://tci-thailand.org/>

<https://www.tci-thaijo.org/about>

https://tci-thailand.org/?page_id=21

<https://he01.tci-thaijo.org/index.php/jnkp/index>